

Aan: gemachtigde experts, multidisciplinaire teams
(MDT)

25 september 2020

INF/20/165

Contactpersoon Cluster Hulpmiddelen en Aanpassingen

E-mail hulpmiddelen@vaph.be

Wijzigingen Individuele Materiële Bijstand (IMB) vanaf 1 oktober

Voor aanvragen vanaf 1 oktober 2020 veranderen er een aantal zaken in de referentielijst, de referentielijst bis en de hulpmiddelenfiches. In deze infonota bespreken we de inhoudelijke wijzigingen.

1. Mobiliteit

De voorstellen die binnen dit thema kaderen, hebben allemaal betrekking op het vergoeden van aanpassingen aan de auto. De meeste nieuwe referenterubrieken werden tot nu toe vergoed via 'Andere noodzakelijke aanpassingen auto' of 'Noodzakelijke aanpassingen aan het koetswerk (verhoogd dak, verlaagde instap,...)'. Door hiervoor aangepaste tegemoetkomingen te voorzien in de referentielijst kan voor heel wat aanvragen een parcours via de Bijzondere Bijstandsc commissie (BBC) vermeden worden.

Voor elke aanpassing vindt u hieronder een korte omschrijving en een overzicht van de nieuwe benaming in de referentielijst, de referentetermijn en het refertebedrag. Meer informatie vindt u in de hulpmiddelenfiches die binnenkort beschikbaar zijn op de website.

Aanpassen vloer bestuurdersplaats

Voor personen die zelf rijden vanuit een elektrische rolstoel dient de bestuurdersplaats aangepast te worden zodat het dockingstation kan geplaatst worden. Deze aanpassingen omvatten, wanneer nodig, het verplaatsen van de batterij en elektronica, het verstevigen van de vloer, enzovoort.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Aanpassen vloer bestuurdersplaats	7	€ 1.850

Automatisatie toegang auto en Afstandsbediening voor het openen van de deur en het bedienen van de rolstoelplateaulift

Personen die zelf rijden vanuit een elektrische rolstoel of vanuit de rolstoel de transfer maken op de bestuurderszetel en die gebruik maken van een rolstoelplateaulift om de auto te betreden, moeten zelfstandig de deur kunnen openen en de rolstoelplateaulift kunnen bedienen via een afstandsbediening. Voor deze aanpassingen worden bij de referterubriek 'Rolstoelplateaulift' 2 nieuwe rubrieken opgenomen in de refertelijst.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Rolstoelplateaulift	7	€ 5.116,92
Automatisatie toegang auto	7	€ 2.600
Afstandsbediening voor het openen van de deur en het bedienen van de rolstoelplateaulift	7	€ 900

Verstevigde vloer

Deze aanpassing is nodig om de rolstoel veilig te kunnen vergrendelen in de auto.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Verstevigde vloer	7	€ 1.200

M1 gekeurde aluminium vloer

De 'Smartfloor' is een aluminium vloer (M1 gekeurd) met geïntegreerde luchtvaartrails ter verankering van de rolstoelvergrendelingen, de veiligheidsgordels en de afneembare eenpersoonszetels (M1 gekeurd). De vloer wordt afgewerkt met een anti-slip vloerbekleding.

Deze aanpassing is een alternatief voor de verstevigde vloer (zie vorig punt). Aangezien de verstevigde vloer en de M1 gekeurde aluminium vloer alternatieven zijn, is het de bedoeling dat men voor 1 van beide oplossingen kiest. Cumul van deze refertebedragen wordt daarom uitgesloten.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
M1 gekeurde aluminium vloer	7	€ 3.000

Extra zitplaats bij rolstoelplateaulift

Voor personen waarbij het gezin bestaat uit meer dan 3 personen is een extra zitplaats nodig.

Wanneer de originele zetels dienen verwijderd te worden om de toegang tot de auto mogelijk te maken, dient een nieuwe zitplaats te worden toegevoegd. Deze zitplaats is eveneens M1 gekeurd en past in de M1 gekeurde vloer.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Rolstoelplateaulift	7	€ 5.116,92
Extra zitplaats	7	€ 650

Verhoogd dak

Een verhoogd dak is een van de fabriek uit geleverde optie aan de auto. Met een verhoogd dak wordt de binnenruimte van de auto verhoogd zodat de persoon die in de rolstoel vervoerd wordt comfortabel kan plaatsnemen in de auto.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Verhoogd dak	7	€ 500

Verlengde slede met bestuurderszetel

Deze aangepaste bestuurderszetel is ontworpen om rolstoelgebruikers in staat te stellen om van de achterkant van de auto de transfer te kunnen maken naar de bestuurderszetel.

De stoel wordt achteruit geplaatst voor het maken van de transfer. Betrokkene neemt plaats op de stoel en kan deze terug naar voor verplaatsen. De stoel kan ook in hoogte versteld worden. Alle functies zijn elektrisch te bedienen.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Verlengde slede met bestuurderszetel		
Verlengde slede	7	€ 3.300
Bestuurderszetel	7	€ 800

Aangepaste parkeerrem

De manuele parkeerrem wordt in dit geval vervangen door een bediening via een eenvoudige knop.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Aangepaste parkeerrem	7	€ 1.500

Kofferbaklift / plafondlift

Een kofferbaklift of een plafondlift is een hulpmiddel om een manuele rolstoel zonder moeite in de koffer of auto te kunnen tillen. De manuele rolstoel wordt aan de haak opgehangen en in de juiste positie gezet om correct getild te kunnen worden in de koffer of de auto.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Kofferbaklift / plafondlift	7	€ 1.900

Adapter bestuurdersstoel

Dit is een aanpassing aan de bestuurderstoel zodat deze in het rolstoeldockingstation kan geplaatst worden wanneer derden die zitplaats in de auto moeten kunnen gebruiken. De zetel kan dan eenvoudig weer verwijderd worden wanneer men zich met een elektronische rolstoel moet kunnen vergrendelen in een dockingstation (elektrische rolstoelvergrendeling).

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Adapter bestuurdersstoel	7	€ 950

Dakkofferlift

Een dakkofferlift is een volautomatisch systeem dat de rolstoel optilt en opbergt in een koffer op het dak van de auto.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Dakkofferlift	7	€ 4.800

Automatische rolstoelvergrendeling

Een automatische rolstoelvergrendeling of dockingstation, is een vergrendeling voor het fixeren van de elektrische rolstoel in de auto. De rolstoelgebruiker kan hierbij zelfstandig zijn elektrische rolstoel vastzetten.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Automatische rolstoelvergrendeling	7	€ 3.000

Bodemverlaging > Aanvulling: Aangepaste vering

Bij een bodemverlaging kan bij het meerijden vanuit een elektrische rolstoel en wanneer regelmatig vluchtheuvels dienen genomen te worden, nood zijn aan een extra vering. Deze vering kan een verstevigde vering of een luchtvering zijn.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Bodemverlaging	7	€ 8.750
Aangepaste vering	7	€ 495

Aangepaste kinderautostoel met aanvullende opties draaiplateau en extra aanpassingen

Er is nood aan een aparte referterubriek. Een aangepaste kinderautostoel is een autostoel die als aanpassing op de gewone passagierszetel geplaatst wordt en die bijvoorbeeld uitgerust is met een zitting met instelbare rugleuning, een 5-punts-fixatiegordel met veiligheidssluiting en comfortabele bandbeschermers, afneembare en wasbare hoezen, enzovoort. Daarnaast kan er aanvullend nood zijn aan een draaiplateau om de begeleiders toe te laten het kind op een zo ergonomisch mogelijke manier in en uit de auto te transfereren en aan bijkomende aanpassingen (vb. voetsteun , wigvormige kussens,..).

De tegemoetkomingen voor een aangepaste kinderautostoel en de aanvullende opties kunnen niet gecombineerd worden met een 'Fixatiegordel voor veilig vervoer met de auto'.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Aangepaste kinderautostoel	4	€ 1.800
Draaiplateau	4	€ 600
Extra aanpassingen	4	€ 300

Aangepaste bediening van de versnellingsbak

Personen met ernstige beperkingen bovenste ledematen zijn niet in staat om hun versnellingsbak te bedienen. Daardoor is een elektronische bediening soms noodzakelijk.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Aangepaste bediening van de versnellingsbak	7	€ 3.200

Opbergsysteem voor elektrische rolstoel/scooter

Een opbergsysteem voor een scooter of elektrische rolstoel is een takel of lift die de scooter of elektrische rolstoel in de kofferbak van de auto laadt en terug lost. De gebruiker moet de scooter of elektrische rolstoel enkel aan de takel bevestigen.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Opbergsysteem voor elektrische rolstoel/scooter	7	€ 3.200

Automatische en semi-automatische transmissie voor nieuwe wagens

Het VAPH kan enkel een tegemoetkoming betalen wanneer er een meerkost kan aangetoond worden voor een bepaald hulpmiddel of aanpassing. Aangezien bij bepaalde types van wagens geen handgeschakelde versie meer verkrijgbaar is, kan de meerkost in die gevallen niet aangetoond worden en kan het VAPH geen tegemoetkoming uitbetalen. Dit wordt verduidelijkt in de beschrijving van deze aanpassing in de hulpmiddelenfiche.

Bodemverlaging: hulppomp bij oprijplaat

Voor de bodemverlaging is sinds enkele jaren een vergoeding voorzien in de referentielijst. Meer en meer wordt hierbij een hulppomp als extra aangevraagd via de referterubriek 'Andere noodzakelijke aanpassingen auto' terwijl dit bij de oprijplaat inbegrepen is. De hulppomp dient om de oprijplaat zonder fysieke inspanning te kunnen sluiten.

Daarom wordt in de beschrijving van de bodemverlaging in de hulpmiddelenfiche toegevoegd dat de hulppomp inbegrepen is in de vergoeding voor de bodemverlaging.

Verplaatsing gaspedaal

De aanpassing die onder de huidige referterubriek 'Verplaatsing gaspedaal' bedoeld wordt, wordt door CARA standaard omschreven als 'Gaspedaal aan linkerkant'. Gelet op het belang van een CARA-attest bij sommige autoaanpassingen is het voor iedereen duidelijker om dezelfde begrippen te gebruiken. Daarom wordt de omschrijving 'Verplaatsing gaspedaal' aangepast naar 'Gaspedaal aan linkerkant'.

Andere noodzakelijke aanpassingen auto

De algemeen omschreven referenterubriek 'Andere noodzakelijke aanpassingen auto' is een rubriek die een oplossing biedt voor heel wat aanpassingen waarvoor tot nu toe nog geen tegemoetkoming voorzien was in de referentielijst.

De voorbije jaren werden de tegemoetkomingen voor autoaanpassingen in de referentielijst al deels uitgebreid. Met de uitgebreide aanpassingen die nu bijkomend worden opgenomen, blijft de noodzaak van die aanvullende referenterubriek weliswaar bestaan maar moet cumul vermeden worden met de andere aanpassingen in de referentielijst.

Daarom wordt enerzijds bij de doelgroepen in de hulpmiddelenfiche de extra voorwaarde toegevoegd dat de terugbetaling voor de gevraagde oplossing niet is voorzien via een andere referenterubriek. Daarmee wordt uitgesloten dat voor aanpassingen die onder een ander refertebedrag thuishoren bijkomend de vergoeding voor 'andere noodzakelijke aanpassingen auto' kan toegekend worden.

Anderzijds wordt het refertebedrag verlaagd van € 1.408,86 naar € 1.000. Gelet op de aanzienlijke uitbreiding van de referentielijst qua autoaanpassingen is het niet meer nodig om dezelfde tegemoetkoming te blijven voorzien. Deze referenterubriek zal na deze aanpassing van de referentielijst minder frequent noodzakelijk zijn en voor minder complexe aanpassingen.

Andere noodzakelijke aanpassingen aan het koetswerk

Een gelijkaardige redenering als bij het voorgaande punt geldt voor de referenterubriek 'Noodzakelijke aanpassingen aan het koetswerk (verhoogd dak, verlaagde instap,...)'. Ook hier wordt bij de doelgroepen in de hulpmiddelenfiche een extra voorwaarde toegevoegd: 'waarvoor de oplossing niet is opgenomen in de referentielijst' vanuit dezelfde redenering als bij het voorgaande voorstel. Daarnaast wordt het refertebedrag verlaagd van € 4.227,72 naar € 2.500 en wordt de naam van de rubriek aangepast naar 'andere noodzakelijke aanpassingen aan het koetswerk'.

2. Communicatie

De hulpmiddelenfiches binnen de activiteit 'Communicatie' worden na evaluatie op een aantal punten aangepast. We bespreken hier enkel de wijzigingen die een inhoudelijk verschil maken voor toekomstige aanvragen. Aanpassingen die geen inhoudelijk verschil maken, zoals bijvoorbeeld de vereenvoudiging van de formulering in een doelgroepomschrijving laten we buiten beschouwing.

Basis dynamisch systeem

Een gewone, reguliere tablet met uitgebreide communicatiesoftware kan vanaf nu aangevraagd worden onder de rubriek 'basis dynamisch systeem'.

Gewone tablets met uitgebreide communicatiesoftware zijn nu meer verkrijgbaar op de markt. Ze hebben dezelfde functionaliteiten als een basis dynamisch systeem maar zijn goedkoper. Ze zijn voor een deel van de doelgroep een adequate oplossing.

Het verschil van een gewone tablet met uitgebreide communicatiesoftware met een basis dynamisch systeem, is dat een dynamisch systeem geleverd wordt met een robuustere hardware, een goede luidspreker, goede bijpassende hoes, en dat deze vaak op statieven worden gezet en een gespecialiseerde firma uitgebreide service levert voor de installatie. Dit is voor een deel van de doelgroep belangrijk, maar een aantal personen vindt wel een goeie oplossing in een kwalitatieve reguliere tablet met uitgebreide communicatiesoftware.

Dergelijke vragen kunnen via de referterubriek 'basis dynamisch systeem' ingediend worden en niet langer via de referterubriek 'Tablet gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en stem)'. Op die manier kan onmiddellijk een gepaste vergoeding toegekend worden en moet geen bijkomende vergoeding aan de BBC gevraagd worden.

Daarom worden zowel de beschrijving van de hulpmiddelen die binnen deze referterubriek vergoed kunnen worden als de courante doelgroepen die hiervoor in aanmerking kunnen komen in deze hulpmiddelenfiche aangepast.

Tablet gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en stem)

In samenhang met het vorige voorstel is een verduidelijking van deze referterubriek noodzakelijk. De terugbetaling van een tablet met uitgebreide communicatiesoftware kan niet langer gebeuren via deze referterubriek.

In de eerste plaats wordt de benaming in de referentielijst gewijzigd naar 'tablet gebruikt als

communicatietoestel (*incl. basis communicatie-app*). De formulering is iets eenvoudiger en benadrukt het verschil met het basis dynamisch systeem, nl. de software. De tablet gebruikt als communicatietoestel is een reguliere tablet met een eenvoudige app.

Bij de doelgroep in deze hulpmiddelenfiche worden volgende zaken aangepast:

- Bij het puntje 'die functioneel communiceren / zich adequaat uitdrukken met behulp van afbeeldingen en/of tekst' wordt het zinsdeel toegevoegd 'of hiervoor het leerpotentieel hebben'.
- Het zinnetje 'die ondanks de gerapporteerde minpunten met betrekking tot geluid, indienststelling ... toch wensen te communiceren op basis van een tablet' is achterhaald en wordt verwijderd. De geluidskwaliteit van tablets is sterk verbeterd en verschilt naargelang het toestel. De indienststelling is net bij deze tablets met eenvoudige 'basis' communicatie-apps helemaal niet moeilijk en hoeft niet als een nadeel geformuleerd te worden. Daarnaast heeft het gebruik van een tablet ook belangrijke voordelen zoals minder stigmatiserend en vaak makkelijker meeneembaar.

Bij de beschrijving wordt een korte uitleg over de basis communicatie-app toegevoegd.

Bij 'niet inbegrepen' wordt de standaard computer (desktop of laptop) vermeld, omdat deze ook uitgesloten zijn volgens het IMB-besluit (art.7).

Aanvulling bij tablet gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en stem): Symbooldatabanken

Gelet op de wijziging van de benaming van de referterubriek waaronder deze aanvulling geplaatst is, moet ook hier de benaming overeenkomstig aangepast worden.

Smartphone gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en stem)

Om dezelfde terminologie te gebruiken bij de beschrijving van communicatiesoftware (basis-app versus uitgebreide communicatiesoftware) wordt dit aangepast in de verschillende fiches waar dit van toepassing is. Die aanpassing is nodig in de omschrijving van het hulpmiddel in de hulpmiddelenfiche en in sommige gevallen ook in de benaming van de referterubriek en de doelgroep.

Daarnaast wordt de benaming van deze referterubriek gewijzigd naar 'Smartphone gebruikt als communicatietoestel (*incl. basis communicatie-app*)'. De doelgroep en de beschrijving van het hulpmiddel

worden ook verduidelijkt.

Bij de doelgroep in deze hulpmiddelenfiche worden volgende zaken aangepast:

- Bij de mogelijkheid om functioneel te communiceren / zich adequaat uit te drukken met behulp van afbeeldingen en/of tekst wordt 'of hiervoor het leerpotentieel hebben' toegevoegd.
- Het zinnetje 'die ondanks de gerapporteerde minpunten met betrekking tot geluid, indienststelling ... toch wensen te communiceren op basis van een smartphone' wordt minder negatief geformuleerd. De geluidskwaliteit van smartphones is sterk verbeterd en verschilt naargelang het toestel. De indienststelling is bij deze smartphones met eenvoudige 'basis' communicatie-apps helemaal niet moeilijk en hoeft niet als een nadeel geformuleerd te worden. Daarnaast heeft het gebruik van een smartphone ook belangrijke voordelen zoals minder stigmatiserend en vaak makkelijker meeneembaar.

Ook hier wordt de beschrijving in overeenstemming gebracht met de aangepaste benaming en wordt er een korte uitleg over de basis communicatie-app toegevoegd.

Uitgebreid dynamisch systeem, Uitgebreid dynamisch systeem met oogbediening en Communicatiesoftware als aanvulling bij draagbare computer

Naar analogie met de verduidelijking van wat verstaan wordt onder uitgebreide software in de hulpmiddelenfiches van het basis dynamisch systeem is ook in de hulpmiddelenfiches van de volgende referentierubrieken dezelfde verduidelijking noodzakelijk om het verschil met eenvoudige communicatie-apps beter weer te geven:

- Uitgebreid dynamisch systeem
- Uitgebreid dynamisch systeem met oogbediening
- Aanvulling bij draagbare computer gebruikt als communicatietoestel > Communicatiesoftware

In de doelgroep van deze fiches wordt bij het puntje 'die functioneel communiceren / zich adequaat uitdrukken met behulp van afbeeldingen en/of tekst' het zinsdeel 'of hiervoor het leerpotentieel hebben' toegevoegd.

3. Wonen

Herstellingskosten omgevingsbedieningsapparatuur

Er wordt een referenterubriek toegevoegd voor herstellingskosten voor omgevingsbedieningsapparatuur met een tegemoetkoming van 20% van de som van de refertebedragen beperkt tot 900 euro. Dit laat toe dat personen die hiervan afhankelijk zijn snel eventuele defecten kunnen laten herstellen zonder dat ze rekening moeten houden met het tijdig indienen van een aanvraag.

Aanvullende trapeuning

De omschrijving van de doelgroepen werd vereenvoudigd en gecorrigeerd.

4. Activiteiten dagelijks leven (ADL)

Aangepaste kledij voor een persoon met een ernstige gedragsstoornis

De refertelijst voorziet al in een vergoeding voor aangepaste kledij voor een persoon met een ernstige gedragsstoornis. Deze kledij is ontworpen om ongewenst gedrag (vb. scheurgedrag, smeergedrag, zich uitkleden en automutilatie) te helpen voorkomen. Door de hogere eisen die eraan gesteld worden is ook de meerkost ervan evident. De refertetermijn wordt nu van 5 jaar naar 2 jaar gebracht, gelet op het intensieve gebruik van deze pakken. De doelgroepen en de beschrijving van het hulpmiddel in de fiche werden ook aangepast qua formulering.

Indien u vragen heeft over de inhoud van deze infonota, kan u contact opnemen via de contactgegevens die bovenaan vermeld worden.

James Van Casteren
Administrateur-generaal